

ÎNCHEIERE

27 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele ÎM "Incaso" SRL,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de OM "Credits 2 ALL" SRL, prin intermediul ÎM "Incaso" SRL către Moroșan Angela cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2021, prin care s-a casat hotărârea Judecătoria Bălți, sediul central, din 10 noiembrie 2020 și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 25 septembrie 2019, OM "Credits 2 ALL" SRL, prin intermediul ÎM "Incaso" SRL, reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, a înaintat cerere de chemare în judecată către Moroșan Angela cu privire la încasarea datoriei în sumă de 9800 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 294 lei, și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

În motivarea cererii s-a invocat că, la 14 septembrie 2017, între OM "Credits 2 All" SRL, în calitate de creditor, și Moroșan Angela, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de împrumut nr.19889, obiectul contractului constituind suma de 4000 lei.

Pentru nerespectarea graficului de rambursare a împrumutului, debitorul s-a angajat să plătească pe lângă valoarea împrumutului principal, comisionul pentru acordarea acestuia, dobânda și o penalitate contractuală care se raportează duratei de întârziere.

În pofida faptului respectării obligațiilor de către OM "Credits 2 All" SRL, debitorul Moroșan Angela nu și-a onorat obligațiile conform contractului.

Debitorul a fost înștiințat despre nerespectarea clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate. Ulterior, în adresa pârâtei a fost expediată reclamația prin care a fost informată repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și despre rezilierea anticipată a contractului de către creditor, și obligațiunea returnării împrumutului, a dobânzilor calculate, a taxei aferente la contract și a penalităților calculate conform contractului.

La data înaintării prezentei acțiuni, pârâta înregistra o datorie în mărime de 9800 lei, formată din: suma principală a contractului - 4000 lei; comisionul pentru acordarea împrumutului - 1300 lei; dobânda conform contractului - 0,00 lei; penalitatea contractuală - 4500 lei.

La 12 decembrie 2019 și 23 octombrie 2020, Moroșan Angela a depus cerere reconvențională la acțiunea ÎM "Incaso" SRL, solicitând declararea nulității absolute a clauzelor abuzive din contractul de împrumut nr.19889 din 14 septembrie 2017, încheiat între OM "Credits 2 All" SRL și Moroșan Angela.

În motivarea cererii reconvenționale s-a indicat că, la 14 septembrie 2017, între părți, a fost încheiat contractul de împrumut a sumei de 4000 lei, cu termenul de restituire a creditului pînă la 16 octombrie 2017.

Totodată, la 16 octombrie 2017 și, ulterior, la 16 noiembrie 2017, 18 decembrie 2017, și 18 ianuarie 2018, între părți au fost încheiate acorduri adiționale la contractul nr.19889 din 14 septembrie 2017, prin care s-au modificat unele prevederi ale contractului, fiind totodată prelungit termenul de restituire a sumei împrumutate pînă la 15 noiembrie 2017, 18 decembrie 2017, 18 ianuarie 2018 și, respectiv, 19 februarie 2018, iar pentru fiecare prelungire, Moroșan Angela a achitat un comision de 30%, în valoare de 1200 lei.

Pînă la 18 ianuarie 2018, în temeiul contractului de împrumut, pârâta a achitat suma de 4800 lei, însă, din motive financiare și familiare, nu a reușit să-și onoreze integral obligațiile contractuale.

La caz, Moroșan Angela consideră că, contractul de împrumut nr.19889 din 14 septembrie 2017 și toate acordurile adiționale la contract, inclusiv condițiile contractuale speciale și informațiile precontractuale standard privind acordarea împrumutului persoanelor fizice din 14 septembrie 2017, conțin mai multe clauze abuzive care sunt lovite de nulitate absolută. și anume la: pct.2, pct.2.5, pct.3, pct.3.2, pct.3.3, pct.4, pct.4.4, pct.4.5, pct.5, pct.5.4.

De asemenea, consideră că clauze abuzive sunt conținute în Condițiile contractuale speciale ale contractului de împrumut nr.19889 din 14 septembrie 2017, și anume la: pct.5, pct.1, pct.1.1 lit.g), pct.4, pct.4.1, pct.4.2, pct.4.5, pct.5, pct.5.6, pct.6, pct.6.3, pct.6.4, pct.12, pct.12.3.

La fel, clauze abuzive se conțin și în acordurile adiționale nr.1 din 16 octombrie 2017, nr.1 din 16 noiembrie 2017, nr.1 din 18 decembrie 2017 și nr.1 din 18 ianuarie 2018, la contractul nr.19889 din 14 septembrie 2017, și anume la pct.2, pct.4, pct.5, pct.3.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central, din 10 noiembrie 2020, cererea de chemare în judecată înaintată de OM "Credits 2 ALL" SRL, prin intermediul prin intermediul ÎM "Incaso" SRL, reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, a fost admisă parțial.

S-au încasat de la Moroșan Angela în beneficiul OM "Credits 2 ALL" SRL, sumele de: - 4000 lei, cu titlu de datorie la împrumut; - 1300 lei, cu titlu de comision pentru acordarea împrumutului; - 4000 lei, cu titlu de penalitate, și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat, proporțional părții admise din acțiune, în sumă de 279 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Cererea reconvențională depusă de Moroșan Angela, a fost respinsă.

La 09 decembrie 2020, Moroșan Angela a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2021, a fost admis apelul declarat de Moroșan Angela și s-a casat hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central, din 10 noiembrie 2020, cu emiterea unei noi hotărâri prin care :

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de OM "Credits 2 ALL" SRL, prin intermediul ÎM "Incaso" SRL, reprezentată de avocatul Covaliov Natalia, către Moroșan Angela cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-au încasat de la Moroșan Angela în beneficiul OM "Credits 2 ALL" SRL, sumele de 200 lei, cu titlu de datorie, și 770 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

S-a admis parțial acțiunea reconvențională depusă de Moroșan Angela și s-a constatat nulitatea absolută a clauzei contractuale privind penalitatea de 1,5% pentru fiecare zi de întârziere din suma restantă (pct.6.3 a contractului de împrumut din 14.09.2017) și a clauzei privind achitarea comisionului pentru prelungirea termenului de împrumut (pct.5) din acordurile adiționale din 16 octombrie 2017, 16 noiembrie 2017, 18 decembrie 2017, 18 ianuarie 2018, la contractul de împrumut.

În rest acțiunile au fost respinse.

Pentru a decide astfel, analizând argumentele din cererea de apel în coroborare cu circumstanțele cauzei, Curtea de apel a remarcat faptul că, prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar normele de drept material au fost aplicate eronat.

Astfel, potrivit chitanței de plată nr.167849D3-5587-4 din 14 septembrie 2017, după încheierea contractului de împrumut, Moroșan Angela a primit suma împrumutului în baza contractului de împrumut nr.19889 din aceeași dată.

La 16 octombrie 2017, 16 noiembrie 2017, 18 decembrie 2017 și 18 ianuarie 2018 între părți au fost încheiate acordurile adiționale nr.1 la contractul nr.19889 din 14 septembrie 2017, prin care părțile au modificat unele prevederi ale contractului, fiind totodată prelungit termenul de restituire a sumei împrumutate, pentru fiecare prelungire Moroșan Angela achitând un comision de 30% în valoare de 1200 lei.

Prin prisma art. 712-720 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019) și a prevederilor Legii nr. 256 din 09 decembrie 2011 "privind clauzele abuzive din contractele încheiate cu consumatorii", instanța de apel a menționat că, prevederile din acordurile adiționale, pentru schimbarea datei de scadență a contractului, prin care s-a impus un comision de 30% în valoare de 1200 lei, sunt nejustificate, incluse în detrimentul consumatorului și contrar cerințelor bunei-credințe.

Cu referire la prevederile art.624 alin.(1), (3) din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019), reieșind din analiza naturii juridice a sumelor solicitate și a caracterului contractului de împrumut, cu respectarea garanțiilor procesuale ce derivă din dreptul la un proces echitabil, Curtea de Apel Bălți a menționat că perceperea penalității de întârziere în mărime de 1,5% din suma datorată pentru fiecare zi de întârziere, este abuzivă prin prisma art.5 alin.(5) lit. e) din Legea nr. 256 din 09 decembrie 2011, inclusiv este abuzivă și clauza privind achitarea sumei de 100 lei pentru întârzierea achitării împrumutului, deoarece, nu pot fi stabilite două sancțiuni pentru una și aceeași neexecutare, cu atât mai mult că legea nici nu prevede o astfel de sancțiune "comisionul de întârziere".

În concluzie, constatând drept abuzive și lovite de nulitate în temeiul legii clauzele contractuale privind penalitatea de 1,5% pentru fiecare zi de întârziere din

suma restantă (pct.6.3 a contractului de împrumut din 14.09.2017) și privind achitarea comisionului pentru prelungirea termenului de împrumut (pct.5) din acordurile adiționale din 16 octombrie 2017, 16 noiembrie 2017, 18 decembrie 2017 și 18 ianuarie 2018, la contractul de împrumut, Curtea de Apel Bălți a menționat că suma de 4800 lei, achitată cu titlu de comision pentru prelungirea contractului, urmează a fi trecută în contul achitării datoriei contractuale, de 5000 lei, iar Moroșan Angela urmând să achite în beneficiul OM "Credits 2 ALL" SRL diferența în mărime de 200 lei.

La 13 august 2021, avocatul Natalia Covaliov, în interesele ÎM "Incaso" SRL, a depus cerere de recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2021 și menținerea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central din 10 noiembrie 2020.

În motivarea recursului, reiterând circumstanțele de fapt și normele de drept indicate în cererea de chemare în judecată, avocatul Natalia Covaliov a invocat că concluziile instanței de apel, sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar actul judecătoresc este ilegal, emis contrar prevederilor legislației în vigoare.

Astfel, referitor la clauza penală, avocatul a menționat că aceasta este inserată în contractul de împrumut cu scopul de a garanta executarea obligației de către împrumutat și doar în mod subsidiar cu scop de sancționare a debitorului. Mai mult ca atât, descrierea acestora a fost foarte clară, iar aplicarea acestora survine odată cu întrunirea anumitor condiții exprese.

Suplimentar, avocatul recurenteii a menționat că OM "Credits 2 ALL" SRL s-a conformat în totalitate prevederilor legale, ceea ce rezultă din faptul că atât în contractul de împrumut, cât și în informațiile standard privind împrumutul pentru consumatori, consumatorul de repetate ori a confirmat faptul examinării condițiilor Contractului de împrumut, faptul că, condițiile contractuale îi sunt clare și consimte, fără rezerve, la realizarea acestora. De asemenea, contractul este redactat într-un limbaj clar, lizibil, cu caractere de aceeași dimensiune precum și în corespundere cu alte exigențe legale.

De asemenea, clauza cu privire la comision pentru prelungirea termenului de împrumut, a fost definită într-un mod clar și inteligibil din informațiile standard privind împrumutul pentru consumatori.

În cumulul argumentelor descrise în recurs, avocatul Natalia Covaliov a reiterat buna-credință a OM "Credits 2 ALL" SRL atât la etapa preliminară încheierii contractului de împrumut, cât și la etapa de după semnarea lui.

La 15 octombrie 2021, a fost înregistrată referința depusă de Moroșan Angela, prin care s-a solicitat considerarea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art.434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei Curții de Apel Bălți din 29 aprilie 2021, a fost recepționată de OM "Credits 2 ALL" SRL, la 15 iunie 2021. (f.d.182)

Astfel, în conformitate cu art.434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că cererea de recurs depusă de avocatul Covaliov Natalia, în interesele ÎM "Incaso" SRL, la 13 august 2021, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele ÎM ”Incaso” SRL, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art.432 alin.(1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Conform art.433 lit.a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Potrivit art.440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță însă, criticile invocate de recurentă, nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel și prima instanță, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

În altă ordine de idei, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de avocatul Covaliov Natalia, în interesele ÎM ”Incaso” SRL.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa cărorva temeiuri care ar dicta declararea recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin.(2), art.433 lit. a) și art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de avocatul Covaliov Natalia, în interesele ÎM ”Incaso” SRL.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru